„Сегіз аяқ" өлеңінің мазмұны мен ұлттық құндылығы

Абай Құнанбайұлы – өмірінің соңына дейін жүйрік қаламы қолынан түспеген, әдебиет құдіретіне терең қаныққан ақын. Сөз маржанын өрнектей кестелейтін Абай атамыздай жан кемде кем. Поэзияның түпкі сырын өлең арқылы дұрыс жеткізе білу – әркімнің қолынан келе бермейтін іс. Оны тек шабыты өте жоғары, өлең шығару дарыны бар талант иесіне бұйырады.

Білімді іздеп,
Дүниені көздеп,
Екі жаққа үңілдім –

деп, Абай Құнанбайұлы „Сегіз аяқ" өлеңін аса үлкен шеберлікпен, шынайы пейілімен жарыққа шығарды. XIX ғасырдың басқа зиялылары сияқты ол да қазақ халқының жағдайын, ұлттық құндылықтарын, адам бойындағы ерсі қылықтарын сынға алып, уайымдады. Жұртын дұрыс жолға түсіру, болашағын жарқын ету – ақынның арманы еді. Өлең күшіне сенген ғұлама сол заманның алтын арқауларының бірі болған. Артынан ерген шәкірті, яғни Шәкәрім Құдайбердіұлы да оның жолын қуған болатын. „Сегіз аяқ" туындысына ұқсас демократтық және әлеуметтік мәселелерді қозғайтын шығармалар мен өлеңдер барша қауымға ой салады. Менің ойымша, тақырып ав-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

тордың көз-қарасын, идеясын, халық бастаушы мұ-
ратының сенкін батқататын таразы.

„Ақын – елдің жүрегі, шешен – көптің тілегі, батыр – көптің білегі", – дейміз, қазақ әдебиетінің асқар шыңы, оның алғы шебінде есімі әрдайым аталатын Абай Құнанбайұлының төккен тері мол. Жеке өз басыма „Сөз аяқ" өмірлік сабақ ретінде ерекше жер қалдырды...

2-тапсырма

Достарына – 9 әріп, 9 дыбыс, 4 буын, 3 тасымал, 4 д/ы, 5 д/з, екпін: достарына́, сөз табы – зат есім.

Д [д] – (үнді) ұяң;
о [о] – жуан, ашық, еріндік;
с [с] – қатаң;
т [т] – қатаң;
а [а] – жуан, ашық, езулік;
р [р] – үнді;
ы [ы] – жуан, қысаң, езулік;
н [н] – үнді;
а [а] – жуан, ашық, езулік.

Ағымның – 7 әріп, 7 дыбыс, 3 буын, 2 тасымал, 3 дауысты, 4 дауыссыз, екпін: ағымның, сөз табы – зат есім.

А [а] – жуан, ашық езулік;
ғ [ғ] – ұяң;
ы [ы] – жуан, қысаң, езулік;
м [м] – үнді;

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника   Парақ / Страница №

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

н [н] - үнді;
ы [ы] - жуан, қысаң, езулік;
ң [ң] - үнді.

Жапырақтарына - 13 әріп, 13 дыбыс, 6 буын, 5 тасымал, екпін: жапырақтарына́, сөз табы - зат есім.
ж [ж] - ұяң;
а [а] - жуан, ашық, езулік;
п [п] - қатаң;
ы [ы] - жуан, қысаң, езулік;
р [р] - үнді;
а [а] - жуан, ашық, езулік;
қ [қ] қатаң;
т [т] қатаң;
а [а] - жуан, ашық, езулік;
р [р] - үнді;
ы [ы] - жуан, қысаң, езулік;
н [н] - үнді;
а [а] - жуан; ашық, езулік.

Іліккені - 8 әріп, 8 дыбыс, 4 буын, 3 тасымал, екпін: іліккені́, сөз табы - етістік.
І [і] - жіңішке, (қысаң) қысаң; езулік;
л [л] - үнді;
і [і] - жіңішке, қысаң, езулік;
к [к] - қатаң;
к [к] - қатаң;

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

е [е] – жіңішке, қысаң, езулік;
н [н] – үнді;
і [і] – жіңішке, қысаң, езулік.

Аттылы – 6 әріп, 6 дыбыс, 3 буын, 2 тасымал, екпін: аттылы́, сөз табы – зат есім
а [а] – жуан, ашық, езулік;
т [т] – қатаң;
т [т] – қатаң;
ы [ы] – (ашық), қысаң, езулік, жуан;
л [л] үнді;
ы [ы] жуан, қысаң, езулік.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ